

VU Research Portal

Persoon en lichaam in het recht

van Beers, B.C.

2009

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

van Beers, B. C. (2009). *Persoon en lichaam in het recht: Menselijke waardigheid en zelfbeschikking in het tijdperk van de medische biotechnologie*. Boom Juridische uitgevers.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Sinds de opkomst van medische biotechnologie is gedachtevorming over de plaats en betekenis van het menselijk lichaam in het recht noodzakelijk geworden. De feitelijke beschikkingsmacht over het lichaam is als gevolg van de biomedische technieken enorm uitgebreid. Zelfs de grenzen van de geboorte, de dood, het sekseverschil en de menselijke soort zijn niet meer vanzelfsprekend, maar vormen in toenemende mate het product van menselijke keuzen. Op die manier vormt de mens niet alleen het subject van de medische biotechnologie, maar ook het object ervan. Met name het voor het recht essentiële onderscheid tussen persoon en zaak staat daarmee onder druk. Kan het lichaam worden gezien als een object waarover men vrijelijk kan beschikken, alsof het een willekeurige zaak is? Of is het lichaam zo wezenlijk met de persoon verbonden, dat de juridische ruimte voor beschikking over het lichaam beperkt is? Op die manier stelt de medische biotechnologie het juridische mensbeeld radicaal ter discussie.

Vooralsnog worden in het recht talloze grenzen gesteld aan de huidige en toekomstige biomedische mogelijkheden tot ingrijpen in het menselijk lichaam, leven en genoom. Zo zijn reproductief kloneren en kiembaangetherapie absoluut verboden, is embryoselectie vergunningsplichtig, mogen embryo's niet voor wetenschappelijke doeleinden worden gecreëerd en wordt het lichaams- en voortplantingsmateriaal dat als gevolg van de nieuwe technieken vervreemdbaar is geworden aan het handelsverkeer onttrokken. Het is met name op grond van de juridische beginselen van menselijke waardigheid en respect voor menselijk leven, dat de biomedische beschikkingsmacht aan juridische beperkingen wordt onderworpen. Aan de hand van deze beginselen wordt in het recht vorm gegeven aan de verhouding van de persoon tot zijn lichaam en zijn nageslacht.

In dit boek wordt de betekenis van de juridische beginselen van zelfbeschikking, menselijke waardigheid en respect voor menselijk leven verkend. De problematiek wordt benaderd vanuit een positiefrechtelijke en een rechtstheoretische invalshoek. Betoogd wordt dat het sleutelbegrip in de discussies over medische biotechnologie door het juridische persoonsbegrip wordt gevormd. Bij de nadere invulling van dit begrip en de juridische regulering van medische biotechnologie wordt ook de jurist geconfronteerd met de vraag wat het betekent om mens te zijn.

Illustratie omslag: Wouter van Riessen, "Zelfportret met twee poppen" (2000).

ISBN 978-90-8974-177-6

9 789089 741776

BJU

Boom Juridische uitgevers

B.C. van Beers

Persoon en lichaam in het recht

Menselijke waardigheid en zelfbeschikking
in het tijdperk van de medische biotechnologie

B.C. van Beers
Persoon en lichaam in het recht

Wouter van Riessen

BJU

BJU

Boom Juridische uitgevers